

Az ENERGIACLUB Szakpolitikai Intézet álláspontja a III. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv tervezetéről

Készítette: Fülöp Orsolya, Király Zsuzsanna

2015. július 15.

Az uniós tagországoknak legelőször 2007. június 30-ig kellett Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervet készíteniük, amelyet 2011-ben, majd 2014-ben kellett felülvizsgálni, a hatásait értékelni és újra benyújtani a Bizottságnak a szükség szerint módosított Cselekvési Tervet. Magyarország elmulasztotta a 2014-es határidőt, amelynek utólagos teljesítése most fog megtörténni. Ennek társadalmi véleményezésre 2015. július 15-ig tart, ez alkalomból juttattuk el főbb észrevételeinket és javaslatainkat a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz.

Felelősök, határidők, források

Egy cselekvési tervnek definíciószerűen három lényeges eleme van: 1) konkrét feladatok és felelősök, 2) a megvalósítás határideje és 3) a megvalósításhoz szükséges pénzek forrása. Jelen Cselekvési Terv ezen kritériumoknak nem tesz maradéktalanul eleget, hiszen a legtöbb intézkedés esetében az intézkedés forrásigénye és a finanszírozás forrása nem kerül bemutatásra, és sok helyen a felelős és a határidő sincs megjelölve.

Javasoljuk ezek pótlását minden egyes tervezett intézkedés esetében.

Javasoljuk továbbá azt is, hogy minden intézkedésnél legyen számszerűsítve, hogy mekkora energiamegtakarítást vár az adott intézkedéstől a Cselekvési Terv készítője.

Módszertan

Javasoljuk, hogy a Cselekvési Tervben felhasznált adatok és információk legyenek megfelelően hivatkozva és különüljön el a szakirodalmi információ, a nemzeti és EU-s statisztikából származó információ és a saját becslések.

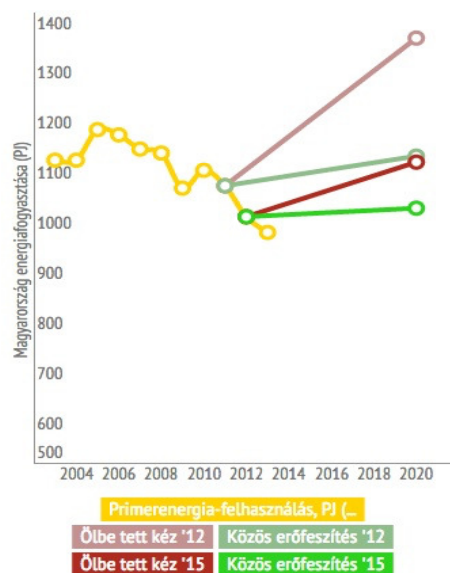
Javasoljuk továbbá az alkalmazott számítási módszerek részletesebb ismertetését, elsősorban a 2.4 fejezetben foglaltak esetében.

Megítélésünk szerint a dokumentum nem tartalmazza teljes körűen a vonatkozó Direktívában (2012/27/EU) meghatározott információkat, ezért javasoljuk a Direktíva útmutatásai és követelményei (pl. XIV. melléklet) szerint elkészíteni a Cselekvési Tervet.

Energiafogyasztás

Nem tartjuk reálisnak a Nemzeti Energiastratégiában felvázolt energiafogyasztási forgatókönyveket, ugyanis sem a múltbéli adatok, sem a közeljövőre vonatkozó társadalmi-gazdasági előrejelzések nem indokolják a fogyasztás ilyen mértékű növekedését. Az alábbi diagram a valós primerenergia-fogyasztást, és a Nemzeti Energiastratégia eredeti illetve a 1160/2015. Korm. határozattal módosított előrejelzéseit mutatja be. Jól látható, hogy az előrejelzések szerinti növekedési ütem a valóságoshoz képest jóval meredekebb a stratégiaalkészítők prognózisa szerint.

Hazai energiafogyasztás és az Energiastratégia forgatókönyvei

Tekintve, hogy az elmúlt tíz évben töretlenül, átlagosan évi 1,3%-kal csökken Magyarország energiafogyasztása, nem egyértelmű, hogy mire alapozza a Kormány a növekedési előrejelzéseit. Ezen a ponton általában a várható GDP-növekedésre szoktak utalni, és tény, hogy az elmúlt év teljesítménye és az előrejelzések arra látszanak utalni, hogy a válság után ismét növekedésnek indul a gazdaság.

Fontos azonban látni, hogy a GDP alakulása és az energiafogyasztás az elmúlt tíz évben egyáltalán nem járt együtt, vagyis nem igaz az, hogy a GDP-növekedés mindenképpen az energiafelhasználás növekedésével jár együtt. Álláspontunk és egyéb szakértői műhelyek adatai és várakozásai szerint a Nemzeti Energiastratégiában foglalt prognózisok szakmailag tévesek, és súlyos tévedésekhez vezet ezekre alapozni a jövő évtizedek energetikai beruházási döntéseit.

Javasoljuk, hogy a Kormány vizsgálja felül ezeket az előrejelzéseket, és alkosson a valós viszonyoknak megfelelő, szakmai körökben is elfogadott, hiteles és megalapozott forgatókönyveket.

Energiamegtakarítás

Korábbi eredmények

Javasoljuk, hogy a Cselekvési Terv részletesebben mutassa be ki a korábban elért megtakarítások pályázati konstrukciónként összesített eredményeit, illetve a dokumentumba kerüljenek beépítésre az alábbi projekt eredményei is:

„A KEOP-on kívüli közösségi források felhasználásával elért hazai energia és CO₂ megtakarítások felmérése (2007-2013), és arra alapozottan a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak megtakarítás-elszámoló modelljének koncepcióváltozata kidolgozása”¹

Épületfelújítások

A tervezet 3.2.1.1 pontja kitér arra, hogy a meglévő épületállomány korszerűsítése esetében a legnagyobb problémát a finanszírozási források hiánya jelenti, ugyanakkor semmilyen konkrét, érdemi intézkedést nem fogalmaz meg a probléma orvoslására. A finanszírozási lehetőségek, megoldások és gyakorlatok régóta széles körben, nemzetközi szinten ismertek és rendelkezésre állnak, melyeket más országokban (az „új” tagországokban is) régóta sikeresen alkalmaznak.

Mivel a Cselekvési Tervben a lakosságtól illetve az épületektől várják a legnagyobb megtakarításokat, ennek hihetőségéhez elengedhetetlenül szükséges információt adni a finanszírozási források várható volumenéről és ütemezéséről. Mivel a Cselekvési Terv tervezete szerint 2015. június 30-ig megtörténik/megtörtént a bevonható források körének meghatározása, javasoljuk ezek szerint frissíteni a dokumentumot, és konkrétan számszerűsíteni az épületkorszerűsítésekre fordítani szánt összegeket.

Épületenergetikai követelmények, közel nulla épületek

Az Európai Unió 31/2010 irányelve értelmében a tagországoknak meg kell határozniuk azokat az energiahatékonysági minimum-követelményeket, amelyeket új épületek építésekor, illetve meglévő épületek jelentős felújításakor el kell érni. Az uniós szabályozás célja az, hogy a tagországok minimalizálni tudják az energiapazarló módon megépülő, illetve rosszul felújított épületek számát. Magyarországon ezek a követelmények jelenleg csak az állami pályázatokból megvalósuló építésekre és felújításokra vonatkozik, egyéb esetekben csak 2018-tól lépnek életbe.

Javasoljuk, hogy ezt a dátumot hozzák elöbbre minden épülettípus esetében, hiszen az uniós szabályozás értelmében 2020-tól minden tagországban már csak „közel nulla” energiaigényű épületeket lehet majd építeni. A követelmények mielőbbi szigorítása azért fontos, mert ennek hatására a kevésbé hatékony technológiák folyamatosan kiszorulnak a piacról, és csökken a

¹ <http://virtualiseromu.hu/keop-7-g-o-0032>, a projekt teljes költségvetése 498 millió Ft

hatékonyabb technológiák ára, így néhány éven belül a még szigorúbb követelmények is költségoptimálissá válnának. A mielőbbi szigorítás tehát egyéni és nemzeti érdek.

Ipari szektor

A Cselekvési Terv az ipari szektorban is előirányoz megtakarításokat, ezért javasoljuk, hogy a dokumentum térjen ki a Virtuális Erőmű Nonprofit Kft. által kezelt nagyszabású KEOP projektz eredményeinek ismertetésére”.

Hatékony fűtőberendezések

Javasoljuk a 813/2013 EU Rendelet mielőbbi megfelelő átültetését a magyar jogrendbe, és a kérdés szerepeltetését a Cselekvési Tervben.

Zöld közbeszerzés

A környezetbarát, alacsonyabb energiaigénnyel és költséggel üzemeltethető termékek, szolgáltatások a közigazgatási szféra számára pénzt és energiát takarítanak meg, ösztönzik a zöld termékek piacát. Kívánatos tehát, hogy a beszerzéseknél megjelenjen a komplex szemlélet. Tény, hogy az elmúlt években történtek bizonyos előrelépések a zöld közbeszerzés gyakorlatának elterjesztése terén, de jelenleg is hiányzik az a jogi ösztönző, amely elősegítené, hogy a közszféra beszerzései során nagyobb hangsúlyt kapjanak a környezeti szempontok. 2020-ra a közbeszerzések akár 50-70%-át is zöld szempontokat figyelembe véve bonyolíthatnák az intézmények.

Javasoljuk a zöld közbeszerzési eljárásokról szóló rendelet mielőbbi megalkotását olyan módon, amely a kormányzati és az önkormányzati szféra számára kellően ösztönző. Javasoljuk továbbá, hogy a Cselekvési Terv mutassa be, hogy az 1849/2014 Kormányhatározatban foglalt feladatok milyen ütemezésben és hogyan fognak megvalósulni mind a kormányzati, mind az önkormányzati szektorban.

Fenntartható Energia Akcióterv (SEAP)

Mindenképpen javasoljuk annak bemutatását, hogy mikor, hogyan és mekkora forrásból fogják támogatni az önkormányzatok fenntartható Energia Akcióterveinek elkészítését.

Javasoljuk továbbá, hogy a településfejlesztési, önkormányzati támogatási programok esetében jelentsen pluszpontot a SEAP megléte, illetve hogy ha a pályázó a SEAP-jában nevesített feladatra kér támogatást.

---

² A nemzeti ipari energiahatékonysági potenciál felmérése a 2014-2020-as uniós fejlesztési források allokációjának tervezés-támogatása érdekében (teljes költségvetés: 327 millió Ft <http://virtualiseromu.hu/keop-7-9-0-0031>)